

Doç. Dr. Hatice Selin PÜRSELİM ARNING

**İŞ İLİŞKİSİ KAPSAMINDA
REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİNE
UYGULANACAK HUKUK**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİNİN MADDİ HUKUK AÇISINDAN İNCELENMESİ

I. REKABET YASAĞI.....	5
A. Rekabet Yasağı Kavramı	5
B. Rekabet Yasağı Kavramının Sadakat Borcuyla Karşılaştırılması	12
1. Sadakat Borcu.....	12
2. Sadakat Borcu ile Rekabet Yasağı Arasındaki Farklar	16
C. Rekabet Yasağının Anayasa Açısından Değerlendirilmesi.....	18
II. REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİ	21
A. Tanım	21
B. Kuruluş Anı Bakımından Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Tespiti.....	22
1. Rekabet Yasağı Sözleşmesinin İş Sözleşmesi Sırasında Akdedilmesi.....	22

2. Rekabet Yasağı Sözleşmesinin İş Sözleşmesinden Önce veya Sonra Akdedilmesi.....	23
C. Sözleşmenin Geçerlilik Şartları	25
1. Ehliyet ve Şekle Dair Şartlar	25
a. Ehliyet	25
b. Şekil	27
2. Maddi Şartlar.....	32
a. İşverenin Haklı Bir Menfaatin Bulunması	33
aa. Genel Olarak.....	33
bb. İşçinin Rekabete Neden Olacak Üretim Sırları, İşverenin İşleri ve Müşteri Çevresi Hakkında Bilgi Sahibi Olması	35
b. İşverenin Önemli Bir Zarara Uğrama İhtimali	42
c. İşçinin Ekonomik Geleceğinin Hakkaniyete Aykırı Tehlikeye Düşürülmemesi	44
aa. Genel Olarak.....	44
bb. Sözleşmenin Süre Bakımından Sınırlandırılması	45
cc. Sözleşmenin Yer Bakımından Sınırlandırılması.....	48
dd. Sözleşmenin Konu Bakımından Sınırlandırılması	51
ee. Aşırı Nitelikteki Rekabet Yasakları.....	54
D. Sözleşmeye Aykırılığın Neticeleri	59
1. İşverenin Zararının Tazmini	60
2. İşçinin Cezai Şart Ödemesi	61
3. Sözleşmeye Aykırı Davranışın Sona Erdirilmesi	67
4. Karşı Edimin Talep Edilememesi ve Yerine Getirilmemesi..	69
a. Karşı Edim Kavramı	69
b. Kararlaştırılan Karşı Edimin Talep Edilememesi	71
c. İşverenin Karşı Edim Yükümlülüğünü Yerine Getirmemesi	72
III. REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİNİN SONA ERME HALLERİ.....	73
A. Genel Sebepler.....	74
B. Özel Sebepler.....	77

1. İşverenin Korunacak Menfaatinin Kalmaması.....	77
2. İşverenin Haksız Nedenle İş Sözleşmesini Feshi.....	78
3. İşçinin İşverene Yüklenebilen Bir Sebep İle İş Sözleşmesinin Feshi.....	81
4. İş Yerinin Devri.....	87

İKİNCİ BÖLÜM

REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİNE

UYGULANACAK HUKUK

I. GENEL OLARAK	91
II. VASIFLANDIRMA.....	93
A. Genel Olarak.....	93
B. Yabancılaşma Unsuru Taşıyan Sözleşmenin Vasıflandırılması.....	97
C. Rekabet Yasası Sözleşmesinin Vasıflandırılması	98
1. Rekabet Yasası Sözleşmesinin MÖHUK md. 24 Kapsamında Değerlendirilmesi	100
2. Rekabet Yasası Sözleşmesinin MÖHUK md. 27 Kapsamında Değerlendirilmesi	102
3. İş Sözleşmesi Sona Erdikten Sonra Rekabet Yasasına Dair Akdedilen Sözleşmenin Değerlendirilmesi	106
4. İş Sözleşmesi Devam Ederken Rekabet Yasasının İhlali Halinde Değerlendirmeler	107
5. Kanaat	108
III. REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİ BAKIMINDAN YABANCILIK UNSURU	109
A. Yabancılaşma Unsuru.....	109
B. Yabancılaşma Unsuru İçermeyen Sözleşmeye İrade Serbestisi Kapsamında Yabancı Hukukun Seçilmesine Dair Tartışmalar	115
1. Genel Olarak.....	115
2. Rekabet Yasası Sözleşmesi Bakımından Değerlendirmeler	120

IV. REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİNE UYGULANACAK HUKUKUN TESPİTİ	123
A. Genel Olarak.....	123
1. Temel Kavramların Rekabet Yasağı Sözleşmesindeki Yeri..	123
2. Sözleşmeye Uygulanacak Hukuka Dair Genel Esaslar	125
B. Rekabet Yasağı Sözleşmesine Uygulanacak Hukuk.....	127
1. Zayıf Tarafın Korunması Anlayışı	127
a. Genel Olarak.....	127
b. Yararlılık Karşılaştırması İlkesinin Uygulanacak Hukuk Üzerindeki Etkisi.....	129
2. Sübjektif Bağlama Kuralı.....	131
a. Genel Olarak.....	131
b. Açık Hukuk Seçimi	137
c. Örtülü (Zımnî) Hukuk Seçimi	143
d. Farazi Hukuk Seçimi	146
e. Kısmi Hukuk Seçimi	147
3. Objektif Bağlama Kuralı.....	148
a. Mutad İş Yeri Hukuku.....	149
b. İşverenin Esas İş Yerinin Bulunduğu Ülke Hukuku	153
c. Daha Sıkı İlişkili Yer Hukuku	154
C. Görüş Farklılıkları Işığında Rekabet Yasağı Sözleşmesine MÖHUK md. 24'ün Uygulanması	156
D. İş Sözleşmesi Sona Erdikten Sonra Kurulan Rekabet Yasağı Kapsamında İlgili Sözleşmeye Uygulanacak Hukuk.....	160
E. İş Sözleşmesi Devam Ederken Rekabet Yasağının İhlali Halinde Uygulanacak Hukuk.....	162
V. REKABET YASAĞI SÖZLEŞMESİNDE ZAMANAŞIMINA VE SÖZLEŞMENİN ŞEKLİNE UYGULANACAK HUKUK.....	163
A. Zamanaşımına Uygulanacak Hukuk.....	163
B. Şekle Uygulanacak Hukuk.....	167
VI. UYGULANACAK HUKUKUN TESPİTİNİ VE UYGULANMASINI ENGELLEYEN KAİDELER.....	169

A. MÖHUK md. 5 Uyarınca Kamu Düzeni Müdahalesi	169
1. Kamu Düzeni Kavramı	169
2. MÖHUK md. 5'in Uygulama Alanı.....	173
3. MÖHUK md. 5'in Rekabet Yasağı Sözleşmesi Açısından Değerlendirilmesi.....	177
B. MÖHUK md. 6 Uyarınca Doğrudan Uygulanan Kuralların Etkisi.....	185
1. Doğrudan Uygulanan Kural Kavramı ve MÖHUK md. 6 Kapsamında Değerlendirmeler.....	185
2. Lex Causae ve MÖHUK md. 31 Çerçevesinde Doğrudan Uygulanan Kurallar	192
a. Lex Causae'nın Doğrudan Uygulanan Kuralları	192
b. MÖHUK md. 31 Kapsamında Üçüncü Devletin Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	193
SONUÇ	197
KAYNAKLAR	207
DİĞER KAYNAKLAR.....	221